

Aan	BOEi Nationale Maatschappij tot Behoud, Ontwikkeling en Exploitatie van Industrieel Erfgoed de heer J. Elmendorp	Behandeld door Maarten van Etten E Maarten.vanEtten@MWHGlobal.COM T +31(0)26 7513929
T.a.v.	M. van Etten	
Van		
Datum	21 september 2011	
Projectnummer	M11G0072	
Documentnaam	m11g0072.e01juno.doc	

1. Inventarisatieopzet en gebiedsbeschrijving

De Nationale Maatschappij tot Behoud, Ontwikkeling en Exploitatie van industrieel erfgoed (BOEi) is voornemens (een deel van) de historische gebouwen van voormalig kwekerij Veelzorg te herontwikkelen tot wooncomplex (planlocatie A). Tevens wordt overwogen op de locatie ten zuiden van planlocatie A villa's te ontwikkelen (planlocatie B).

In de huidige situatie is planlocatie A bestemd als Agrarisch gebied – bollenteelt. Dit geldt ook voor het westelijke deel van planlocatie B. Het oostelijke deel van deze locatie is bestemd als tuin.

Deze ecologische quickscan is een eerste aanzet om inzichtelijk te maken welke maatregelen er eventueel genomen moeten worden zodat de plannen ten uitvoer kunnen komen, zonder dat flora en fauna daarmee benadeeld worden.

Om een uitspraak te kunnen doen over het voorkomen van, dan wel het gebruik maken door, beschermde dier- en plantsoorten in het gebied, zoals vermeld in de Flora- en faunawet, Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn en Rode Lijsten, is er een inventarisatie uitgevoerd. In dat kader is gebruik gemaakt van verspreidingskaarten (Natuurloket) en terreinkenmerken. Om de hiaten in de informatie van de verspreidingskaarten op te vullen, is op 2 september 2011 een veldbezoek gebracht aan het terrein. Er is gekeken naar planten en dieren, i.h.b. individuen, nesten, verblijfplaatsen en sporen van vogels, zoogdieren, amfibieën, reptielen en insecten.

1.1 Wettelijk kader

Het plangebied heeft geen beschermde status in het kader van de Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn of de Natuurbeschermingswet. Ook maakt het geen deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur. Soortbescherming is op grond van de Flora- en faunawet van toepassing:

- Artikel 2 legt een zorgplicht op. Dat houdt in dat ingrepen zodanig worden uitgevoerd dat de beïnvloeding van de in het wild levende soorten planten en dieren minimaal is.
- Artikel 8 verbiedt het plukken, verzamelen, afsnijden, uitsteken, vernielen, beschadigen, ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen van beschermde inheemse planten.

- Artikel 9 verbiedt het doden, verwonden, vangen, bemachtigen of met het oog daarop opsporen van beschermde inheemse dieren.
- Artikel 10 verbiedt het verontrusten van beschermde dieren.
- Artikel 11 verbiedt het beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen of verstoren van nesten of holen van beschermde inheemse dieren. .
- Artikel 12 verbiedt eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Naast de algemene zorgplicht (artikel 2) geniet een aantal soorten een meer specifieke bescherming waarbij het beschermingsniveau afhangt van de mate waarin soorten kwetsbaar of bedreigd zijn. Op 23 februari 2005 is het '**Besluit houdende wijzigingen van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijzigingen van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen**' (veelal kortweg aangeduid als AMvB artikel 75 Flora- en faunawet) van kracht geworden. Bij deze AMvB wordt er onderscheid gemaakt in een drietal beschermingsregimes:

Voor soorten van tabel 1 geldt een algehele vrijstellingsregeling;

In deze tabel zijn de meer algemeen voorkomende soorten opgenomen; ten aanzien van deze soorten geldt wel de algemene zorgplicht als bedoeld in artikel 2 van de wet.

Voor soorten van tabel 2 geldt voor 'bestendig beheer en onderhoud' en 'bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen en inrichting' een vrijstellingsregeling indien gebruik gemaakt wordt van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode:

Zonder gedragscode is bij overtreden van verboden uit de Flora- en faunawet voor dit beschermingsniveau een ontheffing als bedoeld in artikel 75 van de Flora- en faunawet nodig.

De door de minister goedgekeurde gedragscodes mogen ook door anderen dan de indiener van die gedragscode worden toegepast. Voor zover nodig kan gebruik worden gemaakt van de gedragscode "Flora- en faunawet voor de bouw- en ontwikkelingssector".

Voor soorten van tabel 3 geldt in principe het vereiste van een ontheffing.

In tabel 3 zijn onder meer de soorten die bescherming genieten op grond van de Vogel- en Habitatrichtlijn opgenomen.

Indien er significante effecten optreden op soorten die in het gebied voorkomen en die op grond van de Vogel- en/of Habitatrichtlijn beschermd zijn is een passende beoordeling als bedoeld in art 6 van de Habitatrichtlijn aan de orde. Dit houdt in dat er sprake moet zijn van een in of bij de wet genoemd belang, dat alternatieven ontbreken en dat geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

De tabellen zijn niet bijgevoegd, maar kunnen worden opgevraagd.

Naast de status als beschermde soort op grond van de Flora- en faunawet, kunnen soorten ook op een zogenaamde Rode Lijst staan omdat ze (zeer) zeldzaam en/of (ernstig) bedreigd zijn.

Uit het oogpunt van zorgvuldig en duurzaam beheer is het noodzakelijk die soorten te ontzien en hiervoor mitigerende maatregelen te treffen. Indien hiertoe aanleiding bestaat zal daar in het advies op worden ingegaan.

1.2 Onderzoeksmethode

Iedere dier- en plantengroep heeft zijn eigen methode van inventarisatie om een zo goed mogelijk beeld te krijgen van de betekenis van het gebied voor de betreffende soort of groep.

Dit onderzoek is uitgevoerd in twee stadia. Het eerste stadium is in de vorm van een bureaustudie uitgevoerd. Hierbij is gebruik gemaakt van verspreidinggegevens (zie bronnenlijst voor specificatie). Het tweede stadium is in de vorm van een veldbezoek uitgevoerd. Er is gekeken naar de aanwezige flora en fauna en naar de potentie van het gebied voor flora en fauna aan de hand van de ecologie. Ook populaties die in de omgeving voorkomen en middels migratie het gebied kunnen benutten zijn erbij betrokken.

Aan de hand van de resultaten kan worden aangegeven wat de actuele situatie is omtrent flora en fauna en of nadere inventarisaties nodig zijn. Ook kan aangegeven worden of ontheffingen in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk zijn.

1.3 Gebiedsbeschrijving

Het onderzoeksgebied is gelegen ten zuiden van de Stationsweg (129-131) te Hillegom in kilometer hok X:99 / Y:479. Dit gebied ligt niet in of nabij een Natura 2000 gebied. Ook ligt het niet in of nabij een Staatsnatuurmonument.

De bodem van dit gebied bestaat uit kalkhoudende zanderijgrond. Dit zijn strandwallen die ten behoeve van de bollenteelt zijn afgegraven.

Hoewel veel van de oude bollenschuren zijn verdwenen of verbouwd, worden er nog steeds bollen geteeld op de akkers. De verkaveling is lang en smal en vaak zijn de percelen onderling van elkaar gescheiden door een watergang. De bebouwing bestaat voor het grootste gedeelte uit lintbebouwing.

De aangetroffen situatie is als volgt te omschrijven:

Planlocatie A:

Voortuin met beplanting en opgaande bomen, verder geheel verhard en bebouwd.

Planlocatie B:

Westzijde ruderaal braakliggend terrein met kruidachtige begroeiing.

Oostzijde bestaande uit 20 jaar oud bos.

2. Onderzoeksresultaten

In dit hoofdstuk worden kort de bevindingen weergegeven die uit het onderzoek naar voren zijn gekomen. Bij het Natuurloket is verspreidingsinformatie opgevraagd voor kilometerhok X:99 / Y:479 waarbinnen het onderzoeksgebied ligt.

2.1 Flora

Bij het Natuurloket is voor kilometerhok 99-479 2 soorten met Rode Lijst notering bekend en 3 sterk beschermde soorten van de Flora- en faunawet lijst 2+3 bekend. De volledigheid van de informatie voor dit kilometerhok is onbepaald. Een specificatie van de soorten is in deze fase niet voorhanden.

Tijdens het veldbezoek is op het oostelijk deel van Planlocatie B (bos) Herfsttijloos (*Colchicum byzantinum*) aangetroffen op coördinaat x=99387 y=479470. Deze soort staat vermeld in tabel 2 en geniet wettelijke bescherming. Echter is de aangetroffen soort niet de wilde *Colchicum autumnale* maar de gekweekte variant en is derhalve niet wettelijk beschermd. De overige aangetroffen soorten zijn algemene soorten.

2.2 (Broed)vogels

Gezien de opbouw van de locatie zijn verschillende groepen vogelsoorten in staat om binnen de gebiedsgrenzen te broeden. Dit zijn voornamelijk vogelsoorten van (met enkele soorten als voorbeeld):

- struwelen: Heggenmus, Grasmus, Braamsluiper
- erven: Steenuil, Turkse tortel, Huiszwaluw
- bebouwde kom: Koolmees, Merel, Vink

Alle (mogelijk) in het gebied broedende vogelsoorten zijn gelijk beschermd.

De verspreidingsgegevens voor vogels laten voor kilometerhok 99-479 4 soorten zien van de Rode lijst. De volledigheid van de onderzoekgegevens van vogels voor dit kilometerhok is slecht. Een specificatie van de soorten is in deze fase niet voorhanden.

Tijdens het veldbezoek zijn er sporen aangetroffen van een roofvogel, vermoedelijk een Havik (*Accipiter gentilis*). De sporen zijn gevonden op coördinaat x=99399 y=479468 en bestaan uit getrokken veren van het kleed van een duif. Tevens is de aanwezige bebouwing, in potentie, een geschikte locatie voor de vestiging van de Steenuil (*Athene noctua*). Tijdens het veldwerk zijn geen sporen van Steenuilen (en Kerkuilen) aangetroffen aan en op de bebouwing.

In de directe omgeving van het plangebied leeft de IJsvogel (*Alcedo atthis*). Getuige hiervan is de vondst van een dood exemplaar in de tuin van de oud-eigenaar.

2.3 Herpetofauna

Op basis van de terreinkenmerken is de aanwezigheid van reptielen en amfibieën zeer waarschijnlijk. Met name planlocatie B, dat ten westen, zuiden en oosten grenst aan watergangen, is voor deze diergroepen goed bereikbaar. Bij het natuurloket is voor kilometerhok 99-479 1 voorkomende amfibiesoort bekend. Het gaat om een soort van lijst 1. Het onderzoek naar herpetofauna in dit kilometerhok is onvolledig. Een specificatie van de soort is in deze fase niet voorhanden.

Tijdens het veldbezoek is op planlocatie B een Bruine kikker (*Rana temporaria*) aangetroffen op coördinaat (x=99334 y=479500). Deze soort staat vermeld in tabel 1. Verder zijn er geen amfibieën (of sporen daarvan) aangetroffen. Wel vormen voornamelijk de westelijke, zuidelijke en oostelijke perceelranden van planlocatie B geschikte habitat locaties voor deze groep.

Het Natuurloket heeft geen vermeldingen van reptielen voor kilometerhok 99-479 omdat hier geen onderzoek naar deze groep is verricht.

Tijdens het veldbezoek zijn er geen reptielen (of sporen daarvan) aangetroffen.

2.4 Zoogdieren

Gezien de structuur van de bebouwing en vegetatie in dit gebied, met historische gebouwen, laanbeplanting en watergangen, is het waarschijnlijk dat dit gebied vleermuissoorten herbergt. Als habitat is dit gebied geschikt voor gebouwbewonende vleermuizen met als voorbeelden Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en Laatvlieger (*Eptesicus serotinus*). Deze soorten verblijven normaliter in gebouwen en foerageren in de directe omgeving.

Voor (semi)boombewonende vleermuissoorten heeft deze locatie minder potentie. Het aantal oude bomen in en rond dit gebied is minimaal. Maar gezien de watergangen direct rond plangebied B, zou de Watervleermuis (*Myotis daubentonii*) hier potentieel zijn foerageergebied kunnen hebben.

De verspreidingsgegevens voor zoogdieren laten voor kilometerhok 99-479 1 soort zien van de Rode lijst, 5 soorten van Flora- en faunawet lijst 1, 1 soort van Flora- en faunawet lijst 2+3 en 1 soort van de Habitatrichtlijn. De volledigheid van de onderzoeksgegevens van zoogdieren voor dit kilometerhok is slecht.

Tijdens het veldbezoek zijn de gebouwen (met uitzondering van het kantoor) op planlocatie A visueel geïnspecteerd op (sporen van) zoogdieren en Steenuil/Kerkuil. Hierbij zijn op coördinaat x=99368, y=479504 de uitwerpselen van de Steenmarter (*Martes foina*) aangetroffen. Dit is een soort van tabel 2. De geïnspecteerde gebouwen dragen verder geen sporen van kraam- of verblijfplaatsen van de Steenmarter. Mogelijk zijn de uitwerpselen van een migrerend of foeragerend individu.

Tijdens de inspectie zijn in de loods met coördinaat $x=99355$, $y=479523$, restanten gevonden van nachtvlinders. Deze wijzen op de recente aanwezigheid van de Gewone Grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*). In de zomer kan deze vleermuissoort verblijfplaatsen hebben in zowel bomen als gebouwen. De soort overwintert in vorstvrije, ondergrondse verblijven (keldertjes, bunkers en grotten). De Gewone Grootoorvleermuis jaagt vooral in bossen en boomrijke omgeving. Kleine prooien worden al vliegend opgegeten, terwijl grotere prooien zoals nachtvlinders worden meegenomen naar een 'hangplek' waar ze worden opgegeten. De restanten van nachtvlinders in de loods wijst op de aanwezigheid van een hangplek van de soort.

Het meest zuidelijke deel van de Narcissenschuur is niet van binnen onderzocht omdat hier geen toegang tot was. Ook de kelder van de bollenschuur is niet volledig onderzocht omdat hier water in staat.

Tevens is van een half uur vóór zonsondergang tot en met een uur na zonsondergang een indicatief vleermuisonderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek is gedaan met behulp van de batdetector. Daarbij is de Gewone Dwergvleermuis aangetroffen. Het gaat om 2 foeragerende individuen in de open schuur met coördinaat $x=99369$, $y=479515$.

2.4 Ongewervelden

Het Natuurloket heeft voor kilometerhok 99-479 1 Rode lijst soort uit deze groep gedocumenteerd. Het onderzoek naar deze groep is in dit kilometerhok onvolledig.

Tijdens het veldbezoek zijn alleen algemene soorten aangetroffen die geen vermelding in de tabellen hebben.

3. Toetsing Flora- en Faunawet en Natuurbeschermingswet

3.1 Algemeen

Sinds de inwerkingtreding van de AMvB artikel 75, 26 februari 2005, is de beschermde status van dieren en planten opgedeeld in 3 tabellen. De groep Vogels wordt niet specifiek aangegeven in de tabelverdeling. Uit jurisprudentie blijkt dat binnen het broedseizoen vogelsoorten getoetst moeten worden middels de uitgebreide toets (tabel 3). Buiten het broedseizoen kan worden volstaan met een lichte toets (tabel 2) indien de (eventuele) werkzaamheden verwonding of doden tot gevolg kunnen hebben.

Tabelindeling Flora- en Faunawet:

Tabel 1: Algemene soorten: algemene vrijstelling of ontheffing/lichte toets

Tabel 2: Overige soorten: vrijstelling met gedragscode of ontheffing/lichte toets

Tabel 3: Soorten, genoemd in bijlage IV van de Habitatrictlijn en in bijlage 1 van de AMvB: vrijstelling met gedragscode of ontheffing/uitgebreide toets

3.2 Flora

Het Natuurloket maakt melding van 2 Rode Lijstsoort en 3 soorten met Flora- en faunawet lijst 2+3 notering in kilometerhok 99-479. Tijdens het veldbezoek zijn echter geen soorten van de Rode Lijst en lijst 2+3 aangetroffen. Gezien de abiotische omstandigheden in en rond het plangebied zijn geen beschermde soorten te verwachten. Aanvullend onderzoek ten behoeven van deze groep is derhalve niet nodig.

3.3 (Broed)vogels

Alle vogelsoorten zijn wettelijk beschermd. Een ontheffing voor deze diergroep is in de meeste gevallen niet mogelijk. Dit betekent dat het verstoren, verontrusten, doden en anderszins van vogels en nesten niet is toegestaan. Deze overtredingen zijn mogelijk door het uitvoeren van eventuele inrichtingsmaatregelen. Voor vogels geldt dat deze tijdens de broedperiode het meest gevoelig zijn voor verstoring. De rest van het jaar zijn zij flexibeler en is de kans op nadelige effecten door de werkzaamheden voor de individuen aanzienlijk minder. Hierdoor is het sterk aan te bevelen eventuele werkzaamheden buiten het broedseizoen te starten waardoor bij aanvang van het broedseizoen het verstoringseffect op vogels minimaal is. Globaal kan worden gezegd dat de broedperiode, voor de mogelijk aanwezige soorten, ligt tussen 15 maart en 31 juli. Er wordt echter in de Flora- en faunawet geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Geldend is de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Bij werkzaamheden op of nabij de oever, zal extra gelet moeten worden op holtes in de oever die mogelijk als verblijfplaats van de IJsvogel kunnen dienen. Het is hierbij van belang te werken volgens de door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode "Flora- en faunawet voor de bouw- en ontwikkelsector".

3.4 Herpetofauna

De aangetroffen Bruine kikker staat vermeld in tabel 1 van de Flora en Faunawet. Voor deze soort geldt bij verstoring een vrijstelling van artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet voor ruimtelijke ontwikkeling. Gezien de ecologie van het gebied zijn zwaarder beschermde soorten hier niet te verwachten. Aanvullend onderzoek ten behoeven van deze groep is niet nodig.

3.5 Zoogdieren

De onderzoekslocatie vormt een geschikt habitat voor verschillende grondgebonden zoogdieren. Hierbij valt te denken aan soorten als egel, bruine rat en kleine marterachtigen. Voor de meeste algemeen voorkomende soorten geldt in het kader van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling, waardoor een ontheffing bij verstoring niet noodzakelijk is. De Steenmarter, waarvan er uitwerpselen zijn aangetroffen, staat vermeld op lijst 2 en er geldt geen vrijstelling voor van de Flora- en faunawet. Om de soort te beschermen is het van belang te werken volgens de gedragscode "Flora- en faunawet voor de bouw- en ontwikkelsector". Het verkrijgen van een ontheffing is dan niet noodzakelijk.

Het onderzoekgebied vormt een geschikt foerageergebied voor vleermuizen. De bestaande bebouwing biedt de potentie om als verblijfplaats te fungeren. Het is aan te bevelen om de bebouwing, waaraan of waarbij werkzaamheden worden uitgevoerd, te onderzoeken op actuele verblijfplaatsen van vleermuizen. Dit aanvullend onderzoek zal zich moeten richten op inzwermende vleermuizen om zo de verblijfplaats(en) te kunnen vaststellen.

Dit onderzoek zal met name in de vroege morgen plaatsvinden. Het aantreffen van vleermuizen op locatie zal altijd gevolgd moeten worden door een ontheffingsaanvraag in het kader van de flora- en faunawet.

3.6 Ongewervelden

Tijdens het veldbezoek zijn geen soorten aangetroffen die beschermd zijn via de Flora- en faunawet. Gezien de ecologie zijn er ook in andere seizoenen geen soorten te verwachten die bescherming van de Flora- en faunawet genieten. Aanvullend onderzoek ten behoeven van deze groep is derhalve niet nodig.

3.7 Consequenties tijdens eventuele bouwactiviteiten en de zorgplicht

Tijdens (eventuele) werkzaamheden is het mogelijk dat er nieuwe situaties worden gecreëerd voor dieren en planten om zich vestigen. Het verdient aanbeveling om bouw materiaal en eventuele gronddepots slechts korte tijd op te slaan. Hierdoor wordt voorkomen dat dieren en planten zich tijdens de werkzaamheden kunnen vestigen.

Voor alle dier- en plantsoorten, wel of niet beschermd, geldt de algehele zorgplicht.

3.8 Natuurbeschermingwet 1998

Omdat het onderzoekgebied niet in of nabij een Natura 2000 gebied ligt, is een vergunningaanvraag in het kader van de Natuurbeschermingswet niet aan de orde.

4. Conclusie en aanbevelingen

Vleermuizen maken gebruik van schuren op de planlocatie om te foerageren. Als de huidige staat van de betreffende schuren gaat veranderen, zal hiervoor een ontheffing op de Flora- en faunawet moeten worden aangevraagd.

Het gebruik van bestaande gebouwen als verblijfplaats van vleermuizen kan niet op voorhand worden uitgesloten. Nader onderzoek, binnen het geschikte seizoen, dient hierover uitsluitsel te geven. Het onderzoek zal moeten worden uitgevoerd volgens de meest recente versie van het protocol voor vleermuisinventarisaties zoals deze is opgesteld door het Vleermuisvakberaad van de Gegevensautoriteit Natuur (GAN), het Netwerk Groene Bureaus (NGB) en de Zoogdiervereniging (VZZ).

Het traject van de bestemmingsplanwijziging kan desgewenst vooruitlopend op het nader ecologisch onderzoek gestart worden.

5. Noodzaak aanvraag ontheffing Flora- en faunawet artikel 75c

Indien de werkzaamheden worden uitgevoerd volgens de door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode "Flora- en faunawet voor de bouw- en ontwikkelsector", is het voor de vogels en de Steenmarter niet nodig een ontheffing aan te vragen, tenzij anders vermeld in die gedragscode. Voor aangetroffen vleermuizen op locatie zal altijd een ontheffing moeten worden aangevraagd.

Voor een volledige toetsing aan de Flora- en faunawet voor alle (mogelijk) aanwezige dieren en planten dient een groep nader te worden onderzocht, zie tabel 1.

<i>Soortgroep</i>	<i>volledigheid</i>	<i>aanbeveling</i>
<i>Flora</i>	<i>voldoende</i>	<i>geen</i>
<i>Vogels</i>	<i>(on)voldoende</i>	<i>broedseizoen vermijden</i>
<i>Amfibieën</i>	<i>voldoende</i>	<i>geen</i>
<i>Reptielen</i>	<i>voldoende</i>	<i>geen</i>
<i>Zoogdieren algemeen</i>	<i>voldoende</i>	<i>geen</i>
<i>vleermuizen</i>	<i>onvoldoende</i>	<i>nader onderzoek</i>
<i>Ongewervelden algemeen</i>	<i>voldoende</i>	<i>geen</i>
<i>Libellen</i>	<i>voldoende</i>	<i>geen</i>
<i>Vlinders</i>	<i>voldoende</i>	<i>geen</i>

Tabel 1: volledigheid onderzoek

Literatuur

- www.natuurloket.nl
- www.minlnv.nl
- www.waarneming.nl
- www.verenigingvoorbouwrecht.nl
- Atlas van de Nederlandse vleermuizen, Limpens, H., K. Mosterd & W. Bongers, 1997.
- gedragscode "Flora- en faunawet voor de bouw- en ontwikkelsector".
- Vleermuisprotocol 2011